

PRIVREDNA BANKA SARAJEVO D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila
31. decembra 2017. pripremljeni u skladu sa
Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja
i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 6
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha	7
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	8
Bilans stanja	9
Izvještaj o novčanim tokovima	10
Izvještaj o promjenama na kapitalu	11
Napomene uz finansijske izvještaje	12 – 54

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo ("Banka"), kao i rezultate njenog poslovanja za taj period.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Potpisao za i u ime Uprave

Hamid Pršeš
Predsjednik Uprave

Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo
Obala Kulina bana br. 18
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

13. mart 2018. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: "Banka"), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembar 2017. godine, kao i bilansa uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2017. godine, te rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za potrebe izražavanja revizijskog mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata

Pogledati napomenu 3.a na stranicama 20. do 22. finansijskih izvještaja za računovodstvene politike, te napomenu 4. na stranicama 26. do 27. i stranicu 32. za dodatne informacije.

U slučaju postojanja objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti datih kredita i potraživanja od komitenata, poput značajnih poteškoća dužnika, nepoštivanja ugovora, odobravanja olakšica dužniku uslijed njegovih finansijskih poteškoća, izvjesnog ulaska dužnika u stečajni postupak ili finansijsku reorganizaciju, nestanka aktivnog tržišta ili podataka koji ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, Banka provjerava pojedinačno značajnu finansijsku imovinu zbog umanjenja na pojedinačnoj osnovi, a preostalu finansijsku imovinu na grupnoj osnovi.

Uprava ocjenjuje parametre koje smatra relevantnim za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata na pojedinačnoj osnovi uključujući, ali ne ograničavajući se na finansijski položaj klijenta, razdoblje realizacije i vrijednost instrumenata osiguranja na datum očekivane realizacije, očekivani tok novca i trenutne lokalne i globalne privredne uvjete.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global”, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee”) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. i Deloitte Advisory Services d.o.o., pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina”, subjekti povezani pod krovnom firmom Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim davateljima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvaćaju usluge revizije, porezne usluge, konsultantske usluge, usluge finansijskog savjetovanja i pravne usluge koje pruža više od 60 domaćih i inozemnih stručnjaka.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata (nastavak)

Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti za gubitke koji su nastali, ali još nisu prepoznati (engleski "IBNR"), te za specifična rezervisanja koja se računaju na grupnoj osnovi, Banka koristi statističke modele i historijske podatke o vjerovatnosti nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu Uprave o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uvjeti takvi da je vjerovatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na temelju historijskih podataka.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije

U procesu revizije smo stekli razumijevanje poslovnog procesa za određivanje umanjenja vrijednosti kroz razgovore sa odgovornim osobljem, te izvršili uvid u politike i procedure uspostavljene nad poslovnim procesom razmatrajući adekvatnost istih, postojanost kontrola te odgovornosti zaposlenika. Navedeno je rezultiralo definisanjem adekvatnih procedura kako bi se odgovorilo na rizike povezane sa gubicima od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata.

Naši revizijski postupci bili su usmjereni na i obuhvatili su sljedeće stavke:

Operativna efikasnost kontrola

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost ključnih kontrola koje se odnose na testiranje gubitaka od umanjenja vrijednosti uz poseban osvrt na:

- kontrolu brojača dana kašnjenja od dospjeća i vjerovatnost nastanka statusa neispunjenja obaveza;
- kontrolu unosa podataka o odobrenim kreditima i potraživanjima od komitenata, te vrijednosti instrumenata obezbjeđenja u sistem;
- kontrolu izračuna parametara korištenih u svrhu izračuna gubitaka od umanjenja na grupnoj osnovi.

Automatske kontrole

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost automatskih kontrola identifikovanih kao značajne za naše dokazne postupke i testiranje gubitaka od umanjenja vrijednosti. Provjera ovih kontrola je stvorila osnovu za biranje uzoraka kao i dalje testiranje umanjenja vrijednosti pojedinačnih kredita i potraživanja od komitenata.

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na pojedinačnoj osnovi

Temeljem usaglašene populacije datih kredita klasifikovanih kao „umanjenja na pojedinačnoj osnovi“ sa sintetičkim evidencijama, odredili smo uzorak za naše dokazne postupke koristeći statistička rješenja predviđena revizorskom metodologijom rada, kao i vlastitu procjenu utemeljenu na prethodnom poznavanju portfolija klijenata i praćenjem najznačajnijih kretanja iz statusa prihodujućih u neprihodujuće klijente.

Proveli smo dokazno testiranje nad odabranim uzorkom kako bismo ocijenili i utvrdili postojanje potencijalnih pokazatelja koji bi ukazivali na činjenicu da se pojedini krediti i potraživanja, nedovoljno ili prekomjerno rezervisani. U ovom procesu smo koristili i vlastitu procjenu kako bismo odredili parametre za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita, te vlastiti izračun usporedili s gubicima umanjenja vrijednosti kredita koje je izračunala Banka.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na pojedinačnoj osnovi (nastavak)

Analizirali smo finansijski položaj klijenata, realnost pretpostavljenih novčanih tokova u poređenju sa ostvarenim i historijskim podacima, kvalitet kolaterala kao i realnost procjene istog, a sve u skladu sa propisanim internim procedurama i metodologijom Banke. Provjerili smo naznake potencijalnog kršenja ugovora i/ili potencijalne promjene u odnosu na inicijalno ugovorene uvjete. Dodatno smo razmotrili i utjecaj trenutnih lokalnih i globalnih privrednih uvjeta, kao i grupe povezanih lica, te druge faktore koji bi mogli utjecati na nadoknadivost kredita iz uzorka. Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezervisanja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH („FBA“) zavisno od dana kašnjenja, finansijskog položaja dužnika i instrumenta osiguranja, kao i propisanih postotaka rezervisanja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na grupnoj osnovi

Tokom revizije stekli smo razumijevanje o Bančinom procesu, metodologiji i korištenim parametrima za izračunavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti procijenjenih na grupnoj osnovi kako bismo ocijenili adekvatnost provedenog umanjenja.

U skladu sa internom metodologijom smo odabrali uzorak klijenata za koji smo provjerili adekvatnost priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi vodeći se zahtjevima metodološkog okvira Banke i testiranjem Bančinog internog modela pri procjenjivanju parametara za rezervacije za nastale, a neprijavljene gubitke. Model je testiran kroz retrospektivni pregled.

Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezervisanja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH zavisno od dana kašnjenja, finansijskog položaja dužnika i instrumenta osiguranja, kao i propisanih postotaka rezervisanja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Također, provjerili smo adekvatnost objave Banke o umanjenju vrijednosti datih kredita i povezanih kreditnih rizika u Napomeni 32. u finansijskim izvještajima.

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili grešaka.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Banka.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s finansijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Banke kako bismo izrazili mišljenje o finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i obavljanje revizije Banke. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

U toku revizije mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije. U skladu sa predviđenim revizorskim procedurama, obratili smo se Nadzornom odboru i Odboru za reviziju. Sa danom ovog izvještaja, sa članovima Nadzornog Odbora i Odbora za reviziju, smo se pravovremeno sastali i iskomunicirali sve relevantne činjenice za našu reviziju finansijskih izvještaja Banke.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

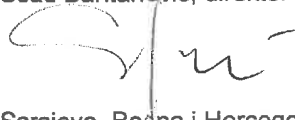
Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopćenja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlaštenu revizor

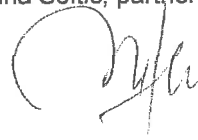

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

13. mart 2018. godine

Sabina Softić, partner i ovlaštenu revizor

Bilans uspjeha
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2017.	2016.
Kamata i slični prihodi	5	11.119	9.706
Rashodi od kamata	6	(3.605)	(3.051)
Neto prihodi od kamata		7.514	6.655
Prihodi od naknada i provizija	7	6.213	2.234
Rashodi od naknada i provizija		(1.383)	(646)
Neto prihodi od naknada i provizija		4.830	1.588
Ostali dobici / (gubici), neto	8	89	(766)
Ostali poslovni prihodi	12	2.501	475
Prihodi iz redovnog poslovanja		14.934	7.952
Troškovi zaposlenih	9	(4.875)	(3.722)
Amortizacija	22	(1.317)	(879)
Ostali administrativni troškovi	10	(4.669)	(3.376)
Operativni rashodi		(10.861)	(7.977)
DOBIT / (GUBITAK) PRIJE UMANJENJA VRIJEDNOSTI, REZERVISANJA I POREZA NA DOBIT		4.073	(25)
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	11	(4.268)	1.899
Naplaćena otpisana potraživanja		734	792
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		539	2.666
Porez na dobit	13	(187)	(345)
NETO DOBIT		352	2.321
Zarada po dionici – osnovna i razrijeđena (u KM)	14	1,59	9,70

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2017.	2016.
Neto dobit		352	2.321
Ostala sveobuhvatna dobit:			
<i>Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u bilans uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uslovi:</i>			
Neto promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	19	39	(4)
		39	(4)
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT		391	2.317

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Bilans stanja
na dan 31. decembar 2017. godine**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	15	51.701	39.562
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	16	24.213	37.269
Plasmani kod banaka	17	37.011	33.306
Kreditni dati klijentima, neto	18	214.361	202.479
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19	490	438
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	20	3.562	2.987
Ostala imovina i potraživanja, neto	21	2.599	1.177
Materijalna i nematerijalna imovina	22	29.680	30.827
UKUPNO IMOVINA		363.617	348.045
OBAVEZE			
Obaveze prema finansijskim institucijama	23	906	13.856
Obaveze prema Vladi FBiH	24	36.142	35.483
Obaveze prema klijentima	25	265.081	236.241
Rezervisanja	26	2.269	2.865
Ostale obaveze	27	2.518	3.290
Ukupne obaveze		306.916	291.735
KAPITAL			
Dionički kapital	28	37.041	37.041
Dionička premija		4.629	6.125
Ostale rezerve		-	10
Regulatorne rezerve		1.476	1.476
Revalorizacione rezerve za nekretnine		6.996	7.086
Revalorizacione rezerve za ulaganja		35	(4)
Zadržana dobit		6.524	4.576
Ukupni kapital		56.701	56.310
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		363.617	348.045

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 13. marta 2018. godine.

Hamid Pršeš
Predsjednik Uprave

Bedina Jusičić-Musa
Član Uprave

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2017.	2016.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	539	2.666
<i>Usklađenja:</i>		
Amortizacija	1.317	879
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	4.268	(1.899)
Efekt promjena fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti priznati u bilansu uspjeha	-	1.214
Dobitak od otuđenja opreme	(198)	(316)
Negativne / (pozitivne) kursne razlike, neto	118	(120)
Prihodi od kamate priznati u bilansu uspjeha	(11.119)	(9.706)
Rashodi od kamate priznati u bilansu uspjeha	3.605	3.051
<i>Promjene u imovini i obavezama:</i>		
Smanjenje obavezne rezerve kod Centralne banke BiH	13.056	8.895
Neto povećanje plasmana kod drugih banaka	(3.569)	(22.805)
Neto (povećanje) / smanjenje datih kredita, prije rezervisanja	(14.125)	2.989
Neto (povećanje) / smanjenje ostale imovine i potraživanja	(1.410)	3
Neto povećanje / (smanjenje) obaveza prema klijentima	28.840	(23.587)
Neto smanjenje ostalih obaveza	(1.089)	(4.796)
	<u>20.233</u>	<u>(43.532)</u>
Plaćena kamata	(3.605)	(3.051)
Naplaćena kamata	8.563	9.304
Plaćeni porez na dobit	(187)	(357)
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	<u>25.004</u>	<u>(37.636)</u>
Ulagačke aktivnosti		
Nabavke materijalne i nematerijalne imovine	(200)	(739)
Povećanje imovine raspoložive za prodaju	(9)	-
Prihodi od prodaje materijalne i nematerijalne imovine	228	320
Novac stečen pripajanjem banke	-	65.258
Nabavke finansijske imovine koja se drži do dospeljega	(593)	(2.590)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U ULAGAČKIM AKTIVNOSTIMA	<u>(574)</u>	<u>62.249</u>
Finansijske aktivnosti		
Otplata obaveza prema finansijskim institucijama, neto	(12.950)	(10.177)
Povećanje / (smanjenje) obaveza prema Vladi FBiH	659	(4.881)
Plaćene dividende	-	(943)
NETO NOVAC KORIŠTEN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	<u>(12.291)</u>	<u>(16.001)</u>
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	<u>12.139</u>	<u>8.612</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	<u>39.562</u>	<u>30.950</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	<u>51.701</u>	<u>39.562</u>

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Dionička premija	Ostale rezerve	Regulatorne rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine	Revalorizacijske rezerve za ulaganja	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2015.	31.366	-	10	1.465	7.200	-	4.580	44.621
Neto dobit	-	-	-	-	-	-	2.321	2.321
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	(4)	-	(4)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	(4)	2.321	2.317
Efektii pripajanja (Napomena 29.)	5.675	6.125	-	11	-	-	(1.496)	10.315
Prijenos (sa) / na	-	-	-	-	(114)	-	114	-
Raspodjela dividendi	-	-	-	-	-	-	(943)	(943)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	37.041	6.125	10	1.476	7.086	(4)	4.576	56.310
Neto dobit	-	-	-	-	-	-	352	352
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	39	-	39
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	39	352	391
Prijenos (sa) / na	-	(1.496)	(10)	-	(90)	-	1.596	-
Stanje na dan 31. decembra 2017.	37.041	4.629	-	1.476	6.996	35	6.524	56.701

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (ranije BOR banka d.d. Sarajevo) ("Banka") je upisana u registar kod Općinskog suda u Sarajevu, matični broj UFI/I 2609/95 dana 27. decembra 1995. godine pod nazivom Banka za obnovu i razvoj Bosne i Hercegovine. Na osnovu sudske registracije broj UFI/I-3730/00 od 9. januara 2007. godine, Banka je promijenila ime u BOR banka d.d. Sarajevo.

Na dan 30. septembra 2016. godine izvršeno je pripajanje Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo BOR banci d.d. Sarajevo. Općinski sud u Sarajevu donio je Rješenje broj: 065-0-Reg-16-004985 od 21. decembra 2016. godine kojim je upisana statusna promjena pripajanja i Rješenje broj: 065-0-Reg-16-004986 od 21. decembra 2016. godine kojim je Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo brisana iz sudskog registra radi pripajanja. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu o izmjenama podataka broj: 065-0-Reg-16-005588 od 24. februara 2016. upisani su podaci o promjeni naziva Banke (iz BOR banke d.d. u Privrednu banku Sarajevo d.d.).

Osnovne djelatnosti Banke su:

1. Primanje i plasiranje depozita,
2. Nabavka i prodaja vrijednosnica,
3. Primanje depozita po viđenju i oročenih depozita,
4. Davanje i uzimanje kredita,
5. Kupovina i prodaja stranih valuta,
6. Novčane transakcije na međubankarskom tržištu,
7. Platni promet u zemlji i inozemstvu, i
8. Kartično poslovanje.

Banka smatra da posluje kroz jedan poslovni i geografski segment, a to je pružanje bankarskih usluga u Bosni i Hercegovini.

Registrovana adresa Banke je Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo. Na dan 31. decembar 2017. godine Banka je imala 158 zaposlenika (31. decembar 2016.: 137 zaposlenika).

Nadzorni odbor

Aziz Šunje	Predsjednik
Ademir Abdić	Član
Džejna Bajramović	Član
Alen Gradašćević	Član
Mehmet Siner	Član (od 12. juna 2017. godine)
Hasan Đozo	Član (do 12. juna 2017. godine)

Uprava

Hamid Pršeš	Predsjednik Uprave (od 12. marta 2018. godine) Direktor (do 12. marta 2018. godine)
Edin Kreštalica	Član Uprave (od 12. marta 2018. godine) Izvršni direktor za poslovanje sa pravnim licima (do 12. marta 2018. godine)
Kemal Džabija	Član Uprave (od 12. marta 2018. godine) Izvršni direktor za poslovanje sa fizičkim licima (do 12. marta 2018. godine)
Bedina Jusičić Musa	Član Uprave (od 12. marta 2018. godine) Izvršni direktor za upravljanje rizicima (do 12. marta 2018. godine)

Odbor za reviziju

Muhamed Hubanić	Predsjednik
Tayyar Ozerdem	Član
Senaid Zajimović	Član
Dragan Prusina	Član
Hasan Đozo	Član (od 31. jula 2017. godine)
Tarik Karić	Član (do 31. jula 2017. godine)

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće razdoblje:

- Izmjene MRS 7: "Izvještaj o novčanim tokovima" – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MSFI 12 uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 12 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.).

Usvajanje spomenutih izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 15: "Prihodi iz ugovora s kupcima" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 16: "Najmovi" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- MSFI 17: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2021.);
- Izmjene MSFI 2: "Plaćanje temeljeno na dionicama" – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" – Primjena MSFI 9: "Finansijski instrumenti" s MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: "Finansijski instrumenti" bude primijenjen prvi put);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji" i MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela);
- Izmjene MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene MRS 40: "Ulaganja u nekretnine" – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni (nastavak)

- Izmjene različitih standarda uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2015.-2017.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon nakon 1. januara 2019.);
- IFRIC 22: "Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- IFRIC 23: "Nesigurnosti u poreznom tretmanu" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.)

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenje prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalni utjecaj na finansijske izvještaje Banke u razdoblju inicijalne primjene, osim za MSFI 9. Uprava trenutno analizira uticaj MSFI 9 na finansijske izvještaje Banke.

2.3 MSFI 9: "Finansijski instrumenti"

MSFI 9 koji je na snagu stupio 1. januara 2018. godine zahtijevao je pripreme aktivnosti u 2017. godini. U cilju implementacije MSFI 9 Banka je poduzela sljedeće aktivnosti:

- Angažirala konsultanta za izradu MSFI 9 metodologije i Analizu uticaja MSFI 9
- Angažirala isporučiooca aplikativnog rješenja za izračun umanjenja vrijednosti po MSFI 9

Nakon izvršene analize podataka Banke, a u skladu sa ugovorenim angažmanom konsultant je Banci isporučio sljedeće dokumente:

- Metodologija
- Klasifikacija i vrednovanje – Analiza jaza
- Analiza uticaja

Metodologija

Metodologijom su zadovoljeni osnovni zahtjevi MSFI 9 primjenjujući model ECL (očekivani kreditni gubitak) na dužničke instrumente uključujući vanbilansna potraživanja u vidu finansijskih garancija primjenjujući CCF (faktor kreditne konverzije).

Dva su osnova mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka :

- 12-mjesečni ECL primjenjiv na sve stavke dok ne postoji značajno uvećanje kreditnog rizika (Nivo 1),
- ECL za vijek trajanja kredita (Nivo 2 i Nivo 3) koji ukazuje na značajan porast kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje.

Izračun umanjenja vrijednosti bazira se na:

- Segmentaciji portfolija (kreditni pravnih lica, stambeni krediti fizičkih lica, ostali krediti fizičkih lica),
- DPD bucket (dani kašnjenja podjeljeni u buckete od 0-7),
- Određenom nivou rizika (Nivo 1, Nivo 2, Nivo 3),
- Metod procjene (kolektivna /individualna).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (nastavak)

Metodologija (nastavak)

Banka je zadržala raniji pristup određivanja praga značajnosti u pogledu određivanja portfolija na individualnoj procjeni:

- Više od 25 hiljada KM za fizička lica
- Više od 50 hiljada KM za pravna lica
- 0 KM prema državnim institucijama i bankama.

Definicija statusa neizmirenja obaveza ostaje nepromjenjena (izloženosti u statusu neizmirenja obaveza pripadaju Nivou 3).

Pored osnovih indikatora defaulta dani kašnjenja 90 dana i više, FBA klasifikacija CDE, Banka vrši provjeru i određenih parametara iz finansijskih izvještaja koji impliciraju default kad osnovni indikatori nisu zadovoljeni.

Brojač dana kašnjenja također zadržava dosadašnju definiciju uključujući pragove materijalnosti dospjelih potraživanja za početak brojanja.

Za potrebe kolektivne procjene umanjnja vrijednosti, utvrđuju se parametri PD, LGD te EAD.

U procjeni PD vrši se kalkulacija tranzicionih matrica, izvođenje cjeloživotnog kumulativnog PD, izračun cjeloživotnog marginalnog PD i njegovo forward-looking prilagođavanje.

LGD se izračunava za portfolio segment i DPD bucket za sve izloženosti ne uzimajući u obzir njihovu eventualnu pokrivenost kolateralom, a na osnovu tranzicije izloženosti kroz DPD bucket-e kroz period od 5 godina.

EAD (iznos izloženosti u defaultu) ovisi o karakteristikama finansijskog instrumenta. U procjeni ECL koristi se cjeloživotna kriva EAD koja predstavlja dio neto izloženosti umanjena za sadašnju vrijednost novčanih tokova iz kolaterala, koja se vremenom smanjuje u ovisnosti o ugovornim plaćanjima.

EKS (efektivna kamatna stopa) koristi se za diskont novčanih tokova.

Banka očekuje da će izračun efekta na umanjnje vrijednosti usljed prelaska na MSFI 9 na dan 31 decembar 2017. kompletirati do polovine marta 2018. godine, nakon što se u cjelosti implementira aplikativno rješenje koje razvija eksterno angažovani pružalac usluga.

Za potrebe različitih procjena uticaja MSFI 9, a do obezbjeđenja sistemskog rješenja za izračuna umanjnja vrijednosti po MSFI 9, Banka koristi dokument Analiza uticaja koju je isporučio angažovani konsultant.

Klasifikacija i vrednovanje

Kreditni / garancije – vrednovanje po amortizacionom trošku. Banka je izvršila SPPI testiranje na nivou finansijskih instrumenta kao i na nivou poslovnog modela.

Vrijednosni papiri koji se drže do dospijeća – vrednovanje po amortizacionom trošku.

Vrijednosni papiri namjenjeni trgovanju – FVOCI.

Ostale izloženosti – vrednovanje po amortizacionom trošku.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (nastavak)

Analiza uticaja

Sa 31 decembrom 2017. godine na osnovu izvršene Analize uticaja od strane angažiranog konsultanta, a na osnovu isporučenih podataka Banke za kreditno-garancijski portfolij koji obuhvataju historijski period od 5 godine procijenjeni uticaj MSFI 9 je sljedeći:

Vrsta procjene	Izloženost	Umanjenje vrijednosti		Razlika
		MSFI 9	MRS 39	
Skupna	203.403	15.566	11.667	3.899
Pojedinačna	92.440	51.919	51.919	-
Ukupno	295.843	67.485	63.586	3.899
Vrsta portfolija				
Kreditni pravna lica	252.555	62.658	60.003	2.655
Stambeni krediti	10.528	700	617	83
Ostali krediti	32.760	4.127	2.966	1.161
Ukupno	295.843	67.485	63.586	3.899
Nivo rizika				
Nivo 1	182.340	8.491	5.828	2.663
Nivo 2	16.625	3.183	1.947	1.236
Nivo 3	96.878	55.811	55.811	-
Ukupno	295.843	67.485	63.586	3.899

Najveći uticaj primjene MSFI 9 očekuje se kod izloženosti koji pripadaju Nivou 2. Glavnina ukupnog uticaja se odnosi na segment pravnih lica, te na ostale kredite fizičkih lica.

Pored navedenog, Banke je izvršila i procjenu uticaja primjene novog standarda na ostale finansijske instrumente koje se vode po amortiziranom trošku, a koje se ne odnose na kreditno-garancijski portfolij. Navedene izloženosti obuhvataju uglavnom novčana sredstva banke na računu kod Centralne banke BiH (sredstva iznad obavezne rezerve), izloženosti po osnovu plasmana kod drugih banaka, izloženosti po državnim obveznicama i po drugim vrijednosnim papirima, te zanemariv iznos ulaganja u druga pravna lica. Procijenjeni efekat na finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017. iznosi 821 hiljadu KM.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ('MSFI') koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene nekretnine i finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (neorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utiču na iskazane iznose imovine i obaveza te objavu potencijalne imovine i obaveza na datum finansijskih izvještaja i na iskazane prihode i rashode tokom izvještajnog perioda. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum izvještajnog perioda i stvarni rezultati se mogu razlikovati od tih procjena.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova prezentiranja (nastavak)

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 4.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove (uključujući sve naknade na plaćene i primljene stavke koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcija i ostalih premija ili popusta) tokom očekivanog trajanja finansijske imovine / obaveza ili, gdje je to prikladno, tokom kraćeg perioda.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Troškovi naknada za zaposlene

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plata, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou. Nadalje, topli obrok, prevoz na i sa posla i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Banka isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od 6 prosječnih neto plata zaposlenog ili 6 prosječnih plata u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema posljednjim podacima objavljenim iz Federalnog Zavoda za statistiku, zavisno o tome šta je povoljnije za zaposlenog.

Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u trenutku njihovog dospjeća, na osnovu aktuarske kalkulacije.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer isključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret glavnice, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH"), stanja na žiro računima kod drugih banaka i novac u blagajnama.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod CBBH, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilansu uspjeha.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospijeća" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja. Banka trenutno ne posjeduje finansijsku imovinu po fer vrijednost kroz bilans uspjeha.

Metod efektivne kamatne stope

Metod efektivne kamatne stope je metod izračuna amortiziranog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijski instrumenti koji su "u posjedu do dospijeća" i "kredit i potraživanja" priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kredit i potraživanja

Kredit i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "kredit i potraživanja". Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Finansijska imovina u posjedu do dospijeća

Državne obaveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospijeća, za koje Banka ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospijeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospijeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice koje drži Banka i kojima se trguje na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "raspoloživa za prodaju" i vode po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na način spomenut u Napomeni 33. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital, tj. revalorizacione rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamata obračunatih po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju kao direktna dobit ili gubitak. U slučaju otpisa sredstva ili kad je sredstvo pretrpjelo umanjenje vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u bilans uspjeha perioda.

Dividende po vlasničkim instrumentima klasifikovanim kao "raspoloživi za prodaju" se priznaju kao dobit ili gubitak kada Banka uspostavi pravo da primi dividendu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se procjenjuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoće strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupiše se na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanom trošku se umanjuje upotrebom konta ispravke vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko konta ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti se priznaju u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenta "raspoloživih za prodaju", ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti priznato.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

U vezi sa vlasničkim instrumentima "raspoloživim za prodaju", svako sljedeće povećanje u fer vrijednosti nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze".

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze prema bankama, klijentima i subordinirani dug, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke (nastavak)

Finansijske obaveze (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Nekretnine i oprema

Nekretnine su u bilansu stanja iskazane po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na dan revalorizacije, umanjenoj za naknadnu ispravku vrijednosti i naknadne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se vrši u određenim vremenskim razmacima s ciljem da se knjigovodstvena vrijednost materijalno ne razlikuje od one vrijednosti koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda.

Revalorizacioni višak proistekao iz revalorizacije nekretnine priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim za iznos revalorizacionog gubitka na istoj nekretnini priznatog u bilansu uspjeha u prethodnom periodu, u kojem slučaju se priznaje dobit u bilansu uspjeha u visini prethodno priznatog gubitka. Smanjenje knjigovodstvene vrijednosti proisteklo iz revalorizacije nekretnine priznaje se u visini prekoračenja iznosa pozitivnih revalorizacionih rezervi, ukoliko ga ima, a vezano za prethodne revalorizacije iste nekretnine.

Oprema se početno iskazuje po trošku nabavke umanjenoj za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Imovina u izgradnji, koje se gradi u administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenoj za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva. Procijenjeni vijek trajanja je kako slijedi:

	2017.	2016.
Građevinski objekti	od 57 do 77 godina	od 57 do 77 godina
Računari	3 godine	3 godine
Vozila	7 godina	7 godina
Namještaj i ostala uredska oprema	7 godina	od 5 do 10 godina

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine i oprema (nastavak)

Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjeni nadoknadiivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan bilansa primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u bilans uspjeha.

Banka vrednuje imovinu i obaveze po srednjem kursu CBBH na datum izvještajnog perioda, a koji je približan tržišnim kursovima. Kursevi valuta određeni od strane CBBH koji su korišteni u izradi bilansa stanja Banke na dan izvještavanja su sljedeći:

31. decembar 2017. 1 EUR = 1,95583 KM 1 USD = 1,630810 KM 1 KWD = 5,346652 KM 1 CHF = 1,671364 KM

31. decembar 2016. 1 EUR = 1,95583 KM 1 USD = 1,855450 KM 1 KWD = 6,006354 KM 1 CHF = 1,821240 KM

Rezervisanja

Rezerviranja se priznaju ako Banka trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda, ako postoji vjerovatnoća da će Banka morati podmiriti navedenu obavezu i ako pouzdano može biti određen iznos te obaveze.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Rezervisanja (nastavak)

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerojatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke priznaju se u skladu s propisima FBA. Regulatorne rezerve za kreditne gubitke nisu raspodjeljive.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima i izdvajanja za ostale rezerve raspoređuje se u zadržanu dobit.

Revalorizacijske rezerve za nekretnine

Revalorizacijske rezerve za nekretnine obuhvaćaju kumulativne učinke povećanja knjigovodstvene vrijednosti nekretnine koje proizlaze iz revalorizacije istih.

Revalorizacione rezerve za ulaganja

Revalorizacione rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

U 2016. godini dionički kapital je povećan po osnovu statusne promjene, odnosno pripajanja Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo Banci. Uslijed statusne promjene emitovano je 51.592 redovnih dionica i 76.936 prioritetnih dionica pojedinačne nominalne vrijednosti 110 KM.

Tokom 2017. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procjeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostale ključne izvore procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u okviru naredne finansijske godine su slijedeće.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je objašnjeno u Napomeni 3., Banka preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Banka je u 2017. godini donijela Odluku o promjeni stopa amortizacije, a u slučaju da su ostale iste stope dobit Banke bi bila veća za 62 hiljade KM.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za izvanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i izvanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija. Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Vezano za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanom trošku, Banka najprije procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene kolektivnog umanjenja vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogeni segment/grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o istorijskom gubitku za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- informacije o stopama istorijskog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene segmente/grupe;
- iskustvo o istorijskom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koji se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

Sa 31. decembrom 2017. godine Banka je uskladila Internu metodologiju umanjenja vrijednosti u cilju postupanja po nalogima Agencije za bankarstvo u pogledu korekcije načina izračuna ispravki vrijednosti u slučajevima pune pokrivenosti kolateralom za default stavke na način da se iz izračuna isključuje buduća kamata. Također, implementirane su preporuke iz Asset Quality Review (AQR) kontrole iz 2016. godine prije statusne promjene, a odnose se na uvođenje dodatnog kvantitativnog kriterija za status default. Izmjene su rezultirale rastom ispravki vrijednosti na default stavkama sa efektom od 1,9 miliona KM (1,6 miliona KM po osnovu slučajeva pune pokrivenosti default stavki i 357 hiljada KM postupajući po preporukama AQR-a).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

**4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI
(NASTAVAK)**

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za izvanbilansnu izloženost (nastavak)

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu sa propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI. Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama, nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala, a u prethodnim godinama i osnovu za alokaciju u neraspodjeljive rezerve unutar kapitala i rezervi.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće grupe za potrebe FBA u skladu sa navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA uključuju i specifična i opšta rezervisanja. Opšta rezervisanja se ponovo uključuju kao Tier 2 kapital u izračun adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima FBA.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je objašnjeno u Napomeni 33., Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, i finansijske imovine koja se drži do dospjeća, vrednovani su korištenjem analize diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na tržištu kapitala uključuje neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

5. KAMATA I SLIČNI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Kamate na kredite odobrene pravnim licima	8.817	8.468
Kamate na kredite odobrene fizičkim licima	2.157	1.210
Kamata na finansijsku imovinu koja se drži do dospjeća	108	23
Kamate na plasmane kod drugih banaka	4	3
Ostali prihodi od kamata	33	2
	<u>11.119</u>	<u>9.706</u>

6. RASHODI OD KAMATA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Kamate na depozite fizičkim licima	1.520	791
Kamate na depozite pravnim licima	1.075	1.241
Kamata na sredstva Vlade FBiH	722	791
Kamate na kredite od finansijskih institucija	63	148
Ostali rashodi od kamata	225	80
	<u>3.605</u>	<u>3.051</u>

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Naknade po platnom prometu	4.515	1.439
Naknade po vanbilansnim poslovima	446	435
Naknade od konverzija	547	143
Komisioni poslovi	91	85
Ostali prihodi od naknada i provizija	614	132
	<u>6.213</u>	<u>2.234</u>

8. OSTALI DOBICI / (GUBICI), NETO

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Umanjenje vrijednosti dionica Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo prije pripajanja (Napomena 19.)	-	(1.214)
Dobici od otuđenja stalnih sredstava	198	316
(Negativne) / pozitivne kursne razlike, neto	(118)	120
Ostali prihodi	9	12
	<u>89</u>	<u>(766)</u>

9. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Neto plate	2.375	1.720
Porezi i doprinosi	1.856	1.319
Naknada za topli obrok i prevoz	349	280
Ostalo	295	403
	<u>4.875</u>	<u>3.722</u>

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine koji je završila 31. decembra 2017. bio je 149, dok je 31. decembra 2016. bio je 88.

10. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Troškovi usluga	1.429	1.357
Članarine	507	217
Reklama i reprezentacija	414	169
Održavanje	401	357
Troškovi energije	393	156
Telekomunikacije	277	128
Troškovi materijala	230	84
Porezi i doprinosi	214	132
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	105	108
Osiguranje	85	57
Ostali troškovi	614	611
	<u>4.669</u>	<u>3.376</u>

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	Napomena	2017.	2016.
Umanjenje vrijednosti plasmana kod drugih banaka, neto	17	(112)	103
Umanjenja vrijednosti kredita, neto	18	(4.435)	1.496
Umanjenja vrijednosti ulaganja finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto	19	-	(3)
Umanjenja vrijednosti za finansijsku imovinu u posjedu do dospjeća, neto	20	(18)	-
Umanjenje vrijednosti ostale imovine i potraživanja, neto	21	18	(55)
Otpuštanje rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze, neto	26	279	358
		(4.268)	1.899

12. OSTALI PRIHODI

	2017.	2016.
Prihodi od naplate potraživanja iz stečajne mase (Jugobanke a.d. Beograd)	1.125	-
Prihod po osnovu diskonta obaveza (prijevremena otplata) (Napomena 23.)	584	-
Prihodi od zakupa	411	211
Prihod po osnovu uskladbe stanja bankomata	194	-
Odloženi prihodi	75	224
Ostali prihodi	112	40
	2.501	475

13. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez se priznaje u izvještaju o bilansu uspjeha i može se prikazati kako sljede:

	2017.	2016.
Tekući porez na dobit	187	329
Odgođeni porez na dobit	-	16
	187	345

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Dobit prije poreza na dobit	539	2.666
Porez na dobit po stopi od 10%	54	267
Efekti nepriznatih rashoda	133	62
Tekući porez na dobit	187	329
Efektivna stopa poreza na dobit	34,69%	12,34%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. ZARADA PO DIONICI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Neto dobit	352	2.321
Manje: Dividenda za prioritetne dionice	-	(169)
	<u>352</u>	<u>2.152</u>
Ponderisani prosjek dionica za izračunavanja osnovne zarade po dionici	221.784	221.784
Osnovna zarada po dionici (u KM)	<u>1,59</u>	<u>9,70</u>

15. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	<u>31. decembar 2017.</u>	<u>31. decembar 2016.</u>
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	45.258	33.896
Novac u blagajni – strane valute	2.428	2.556
Novac u blagajni – domaća valuta	2.708	1.791
Novac u bankomatima	1.307	1.319
	<u>51.701</u>	<u>39.562</u>

Novac i novčani ekvivalenti se očekuju da budu vraćeni u roku od dvanaest mjeseci nakon datuma izvještajnog perioda.

16. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	<u>31. decembar 2017.</u>	<u>31. decembar 2016.</u>
Obavezna rezerva kod CBBH	24.213	23.906
Posebna rezerva po članu 42 a. Zakona o bankama	-	13.363
	<u>24.213</u>	<u>37.269</u>

U skladu sa Zakonom o bankama (član 42. a.), ako prima uplate sredstava javnih prihoda i budžetske depozite, ili obavlja platne transakcije za budžete i vanbudžetske fondove, Banka je dužna po završetku radnog dana 50% dnevnog stanja tih sredstava držati u novčanom obliku kao posebnu rezervu na računu obavezne rezerve kod CBBH.

Novim Zakonom o bankama FBiH koji je stupio na snagu u aprilu 2017. godine banke nisu dužne više izdvajati posebnu rezervu po članu 42. a.

Upravno vijeće CBBH donijelo je Odluku o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade CBBH bankama („Službeni glasnik BiH“, br. 30/16).

Ovom odlukom, osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti nalaze. Odlukom se utvrđuje jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Odlukom je, također, utvrđeno da CBBH na iznos sredstava obavezne rezerve ne obračunava naknadu. Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve, CBBH obračunava naknadu po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka (ECB) na depozite komercijalnih banaka.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. PLASMANI KOD DRUGIH BANAKA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Depoziti po viđenju u stranim valutama:		
Raiffeisen Zentralbank AG, Austrija	13.264	10.192
VIPA d.d. Ljubljana, Slovenija	7.986	1.083
Unicredit bank Austria, Beč, Austrija	7.686	12.638
Zagrebačka banka d.d., Hrvatska	3.779	4.132
UniCrediť bank S.p.A Milano, Italija	3.719	1.430
Nordea bank AB Stocholm, Švedska	194	51
Commonwealth bank Sydney, Australija	14	23
Bawag P.S.K. Vienna, Austrija	-	2.222
Zveza banka Klagenfurt, Austrija	-	70
DNB Norbank ASA Oslo, Norveška	-	5
	36.642	31.846
Depoziti po viđenju u domaćoj valuti:		
Bobar Banka a.d. Bijeljina	2.000	4.250
Sparkasse bank dd BiH	176	154
	2.176	4.404
Oročeni depoziti u stranim valutama:		
Union bank of Switzerland, Švicarska	407	456
Raiffeisen Bank International AG, Austrija	-	928
	407	1.384
Oročeni depoziti u domaćoj valuti:		
Sparkasse bank dd BiH	25	50
	25	50
Ukupni plasmani prije ispravke za umanjenje vrijednosti	39.250	37.684
Manje: Umanjenje vrijednosti		
Bobar banka a.d. Bijeljina	(2.000)	(4.250)
VIPA d.d. Ljubljana, Slovenija	(160)	(22)
Zagrebačka banka d.d., Hrvatska	(75)	(83)
Sparkasse bank dd BiH	(4)	(4)
Raiffeisen Bank International AG, Austrija	-	(18)
Zveza banka Klagenfurt, Austrija	-	(1)
	(2.239)	(4.378)
	37.011	33.306

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. PLASMANI KOD DRUGIH BANAKA (NASTAVAK)

Dospijeće:

- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	38.843	37.228
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	407	456
Manje: Umanjenje vrijednosti	(2.239)	(4.378)
	37.011	33.306

Godišnje kamatne stope na plasmane u stranim valutama mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
	% godišnje	% godišnje
Plasmani EUR	-0,50 do -0,10	-0,10 – 0,50
Plasmani USD	0,00	0,20 – 0,40
Plasmani KWD	0,00	0,00 – 0,00
Plasmani SEK	-1,00 od -0,50	0,30 – 0,50
Plasmani CHF	-1,00 od -0,55	0,00

Promjene na umanjenju vrijednosti plasmana kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	4.378	2.544
Efekti pripajanja (Napomena 29.)	-	3.187
Povećanje / (smanjenje), neto (Napomena 11.)	112	(103)
Otpisi	(2.250)	(1.250)
Kursne razlike	(1)	-
Stanje na kraju godine	2.239	4.378

18. KREDITI DATI KLIJENTIMA, NETO

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<i>Kratkoročni krediti (uključujući tekuće dospijeće dugoročnih kredita):</i>		
Pravna lica	63.943	58.746
Fizička lica	1.477	1.623
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	86.946	86.542
	152.366	146.911
<i>Dugoročni krediti (isključujući tekuće dospijeće):</i>		
Pravna lica	171.586	173.268
Fizička lica	41.632	29.133
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(86.946)	(86.542)
	126.272	115.859
	278.638	262.770
Manje: Dugoročni obračunati prihodi	(1.177)	(1.254)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(55.312)	(52.222)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(7.788)	(6.815)
	(63.100)	(59.037)
	214.361	202.479

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. KREDITI DATI KLIJENTIMA, NETO (NASTAVAK)

Banka odobrava kako kratkoročne tako i dugoročne kredite. Većina kratkoročnih kredita odobrena je komitentima za obrtna sredstva. Dugoročni krediti su uglavnom odobreni pravnim osobama za različite investicijske aktivnosti, kao i za obrtna sredstva.

Dugoročni obračunati prihod

Banka je potpisala ugovore s bivšom Privrednom bankom Sarajevo d.d. Sarajevo i Ministarstvom finansija FBiH o kupovini kreditnih potraživanja. Popust koji predstavlja razliku između nominalne vrijednosti portfolija i nabavne cijene priznaje se kao prihod od kamata po dospjeću, na temelju individualne otplate pojedinačnih kredita.

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Ministarstvo finansija FBiH	962	1.013
Bivša Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (otkupljeni krediti)	215	239
Obračunati prihod – Fenix d.o.o. Kladanj	-	2
	1.177	1.254

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	59.037	23.137
Povećanje / (smanjenje), neto (Napomena 11.)	4.435	(1.496)
Efekti pripajanja (Napomena 29.)	-	45.638
Otpisi	-	(8.136)
Stečena imovina	(8)	-
Kursne razlike	(364)	(106)
Stanje na kraju godine	63.100	59.037

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Pravna lica	2,10% - 12,00%	2,00% - 11,00%
Fizička lica	2,85% - 13,99%	2,85% - 13,99%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. KREDITI DATI KLIJENTIMA, NETO (NASTAVAK)

Analiza bruto potraživanja po kreditima po privrednim granama:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Trgovina	66.556	58.177
Stanovništvo	43.092	30.763
Usluge, finansije, sport i turizam	20.146	24.266
Građevinska industrija	20.700	22.555
Poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i energetika	79.764	15.081
Transport i telekomunikacije	4.803	4.412
Administrativne i druge javne ustanove	863	629
Ostalo	40.744	105.024
Kamate	1.970	1.863
	278.638	262.770

Iznosi predstavljeni u gornjoj tabeli uključuju glavnicu kredita uvećanu za potraživanje po kamatama i umanjenu za unaprijed naplaćene naknade na dan 31. decembar 2017., odnosno 31. decembra 2016. godine.

19. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	Industrija	% vlasništva	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Vlasnički vrijednosni papiri:				
JUBMES Banka a.d. Beograd, Srbija Registar vrijednosnih papira FBiH d.d. Sarajevo	Bankarstvo	0,29	97	55
Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo	Tržište kapitala	2,75	59	59
Bamcard d.d. Sarajevo	Osiguranje	0,51	32	32
	Tržište kapitala	0,11	3	3
			191	149
Dužnički vrijednosni papiri:				
Obveznice Vlade Federacije BiH	Vlada	-	302	292
			302	292
Manje: Umanjenje vrijednosti, neto			(3)	(3)
			490	438

Kretanja fer vrijednosti ove imovine bila su kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	438	1.893
Nerealizovana dobit uslijed usklađivanja fer vrijednosti	39	(4)
Rast obveznica po diskontu	9	-
Kursne razlike	4	-
Efeki pripajanja (Napomena 29.)	-	381
Smanjenje umanjena vrijednosti (Napomena 11.)	-	(3)
Isknjiženje ulaganja u Privredna banka Sarajevo d.d. uslijed pripajanja	-	(615)
Gubitak uslijed otuđenja dionica Privredne banke Sarajevo d.d. prije pripajanja priznat u bilansu uspjeha (Napomena 8.)	-	(1.214)
Stanje na kraju godine	490	438

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. FINANSIJSKA IMOVINA U POSJEDU DO DOSPIJEĆA

Emitent	Datum dospijeća	Godišnja kamata	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Ministarstvo finansija FBiH	28. decembar 2019.	2,99%	2.003	2.005
Ministarstvo finansija FBiH	21. decembar 2021.	3,42%	588	584
Ministarstvo finansija FBiH	22. novembar 2022.	4,20%	98	98
Kanton Sarajevo	2. juni 2020.	3,42%	692	-
Kanton Sarajevo	29. juni 2020.	3,02%	199	-
Ministarstvo finansija FBiH	27. juni 2017.	6,10%	-	300
			3.580	2.987
Manje: Umanjenje vrijednosti, neto	(Napomena 11.)		(18)	-
			3.562	2.987

21. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA, NETO

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Potraživanja po osnovu čeka poslatog na naplatu	1.119	-
Plemeniti metali	462	468
Potraživanja od Vlade FBiH za plaćenu garanciju	368	368
Uplaćeni avansi za stalna sredstva	333	-
Potraživanja za naknade	184	328
Unaprijed plaćeni troškovi	182	183
Akontacija poreza na dobit	165	12
Ostala potraživanja	303	487
	3.116	1.846
Manje: Umanjenje vrijednosti, neto	(517)	(669)
	2.599	1.177

Promjene na umanjenju vrijednosti ostale imovine i potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	669	-
Efekti pripajanja (Napomena 29.)	-	1.953
(Smanjenje) / povećanje, neto (Napomena 11.)	(18)	55
Otpisi	(134)	(1.339)
Stanje na kraju godine	517	669

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Zemljište (revalorizovana vrijednost)	Zgrada (revalorizovana vrijednost)	Oprema (nabavna vrijednost)	Softver i licence (nabavna vrijednost)	Imovina u toku (nabavna vrijednost)	Ukupno
NABAVNA / REVALORIZOVANA VRIJEDNOST						
Na dan 31. decembra 2015.	360	11.830	2.777	1.287	37	16.291
Efekti pripajanja (Napomena 29.)	355	32.857	4.404	1.877	17	39.510
Povećanja	-	-	-	-	739	739
Prenos (sa) / na	-	-	438	308	(746)	-
Otuđenja	-	(4)	(1.509)	-	-	(1.513)
Na dan 31. decembra 2016.	715	44.683	6.110	3.472	47	55.027
Povećanja	-	-	-	-	200	200
Prenos (sa) / na	-	4	89	140	(233)	-
Otuđenja	-	-	(356)	-	(13)	(369)
Na dan 31. decembra 2017.	715	44.687	5.843	3.612	1	54.858
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Na dan 31. decembra 2015.	-	78	1.947	1.115	-	3.140
Efekti pripajanja (Napomena 29.)	-	16.074	3.928	1.688	-	21.690
Amortizacija	-	300	341	238	-	879
Otuđenja	-	-	(1.497)	-	-	(1.497)
Korekcije	-	-	(12)	-	-	(12)
Na dan 31. decembra 2016.	-	16.452	4.707	3.041	-	24.200
Amortizacija	-	633	389	295	-	1.317
Otuđenja	-	-	(339)	-	-	(339)
Na dan 31. decembra 2017.	-	17.085	4.757	3.336	-	25.178
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Na dan 31. decembra 2017.	715	27.602	1.086	276	1	29.680
Na dan 31. decembra 2016.	715	28.231	1.403	431	47	30.827

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

22.1 Mjerenje fer vrijednosti zemljišta i zgrada Banke

Zemljište i zgrada Banke se vode po revalorizacionoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije, umanjenoj za bilo koju naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadna umanjena vrijednosti.

Posljednje mjerenje fer vrijednosti zgrade i zemljišta od strane nezavisnog procjenitelja je izvršeno dana 31. decembra 2015. godine. U toku 2017. godine nije vršeno novo mjerenje fer vrijednosti zemljišta i zgrade Banke, u skladu sa politikom Banke, kako Uprava smatra da nije došlo do značajnih promjena fer vrijednosti te da knjigovodstveni iznosi zemljišta i zgrada priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima. Fer vrijednost zemljišta je utvrđivana dohodovnom metodom kao i pristupom usporedbe sa tržištem koji odražava trenutne cijene transakcija za slične nekretnine.

23. OBAVEZE PREMA FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

	<u>31. decembar 2017.</u>	<u>31. decembar 2016.</u>
Landesversicherungsanstalt Niederbayern-Oberpfalz, Njemačka	906	1.208
Ministarstvo finansija FBiH (Fondacija za održivi razvoj - "ODRAZ")	-	12.648
	<u>906</u>	<u>13.856</u>
Analiza dospijeća obaveza:		
U prvoj godini	302	2.925
U drugoj godini	302	2.787
U periodu od treće do pete godine	302	6.229
Nakon pet godina	-	1.915
	<u>906</u>	<u>13.856</u>

Landesversicherungsanstalt Niederbayern-Oberpfalz, Njemačka

Dana 5. septembra 2002. godine bivša Privredna Banka Sarajevo d.d. Sarajevo, odnosno Banka prije pripajanja, potpisala je sporazum sa Landesversicherungsanstalt Niederbayern-Oberpfalz, Njemačka ("LVA") kojim LVA preuzima obaveze Banke prema njemačkim penzionim institucijama za april i maj 1992. godine u ukupnom iznosu od 2.315.311 EUR. Banka bi trebala navedeni iznos refundirati do 31. decembra 2020. godine. Otplata glavnice je počela 1. januara 2006. godine i biće izvršena kroz 30 jednakih polugodišnjih rata u iznosu od 77.177 EUR (otplata svakog 1. januara i 1. jula u godini). Na ovaj dug LVA obračunava godišnju kamatu jednaku šestomjesečnom EURIBOR-u.

Ministarstvo finansija FBiH (Fondacija za održivi razvoj - "ODRAZ")

Dana 27. septembra 2010. godine Banka je sa Ministarstvom finansija FBiH i Fondacijom za održivi razvoj (ODRAZ) potpisala ugovor o subsidijarnom finansiranju. Sredstva su inicijalno odobrena od Svjetske banke, za Projekat poboljšanja dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima. Povrat sredstava kreditorima usklađen je sa naplatom odobrenih kredita krajnjim korisnicima (maksimalno do 120 mjeseci). Tokom 2011. i 2012. godine Banka je odobrila 25 kredita pravnim licima po uslovima definisanim od strane ODRAZ-a, i to po kamatnoj stopi od 6M Euro Libor od 4,5 – 5,5% na godišnjem nivou. Na dan 30. decembra 2013. godine, Banka je potpisala novi ugovor o subsidijarnom finansiranju sa Ministarstvom finansija FBiH i Fondacijom za održivi razvoj (ODRAZ), za Projekat – Poboljšanje dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima, sa krajnjim rokom povlačenja sredstava do 31. jula 2017. godine i godišnjom kamatnom stopom 6M Euro Libor +1%. Zaključno sa 31. decembra 2016. godine, Banka je odobrila i realizovala 42 projekata ukupne vrijednosti 43.602 hiljade KM, a sva sredstva su iskorištena u skladu sa namjenom.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

23. OBAVEZE PREMA FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA (NASTAVAK)

Ministarstvo finansija FBiH (Fondacija za održivi razvoj - "ODRAZ") (nastavak)

U toku 2017. godine Banka nije vršila odobrenja kredita iz ove kreditne linije.

Banka je izvršila prijevremeni povrat po ovim kreditima dana 2. oktobra 2017. godine, u skladu sa dopisom i instrukcijom Federalnog Ministarstva finansija, u iznosu od 9.524 hiljade KM, uz pripadajuću kamatu za period od 01. septembra do 1. oktobra 2017. godine u iznosu od 6 hiljada KM. Ostvareni prihod po osnovu prijeveremene otplate iznosi 584 hiljade KM (Napomena 12.).

24. OBAVEZE PREMA VLADI FBiH (PROTUVRIJEDNOSNI FOND)

Na osnovu Ugovora od 1. marta 2005. godine zaključenog između Vijeća ministara BiH i entitetskih vlada, Banka je 22. augusta 2005. godine potpisala "Ugovor o trajnom upravljanju fondom" ("Ugovor") sa Ministarstvom finansija Federacije Bosne i Hercegovine. U skladu sa Ugovorom Banka snosi kreditni rizik za plasmane iz ovog fonda i obračunava godišnju kamatu od 2%. Nije bilo plaćanja obračunate kamate - kreditni saldo se svake godine na 28. februar uvećava zbog akumuliranja obračunate kamate na godišnjem nivou. Prema Ugovoru isti traje sve dok Banka posjeduje licencu FBA i posluje u skladu sa uobičajenim bankarskim procedurama.

Dana 18. januara 2012. godine, temeljem odluke vlade FBiH, protuvrijednosni fond je povećan za 3 miliona KM iz sredstava budžeta FBiH (Japanski grant). Na dan 11. marta 2013. godine izvršeno je povećanje protuvrijednosnog fonda za iznos od 4 miliona KM, a u skladu sa Odlukom Vlade FBiH (Japanski grant – 2 KR).

Banka je u novembru 2016. godine potpisala Aneks 2 Ugovora o upravljanju sredstvima Japanskog granta namijenjenim Federaciji Bosne i Hercegovine (PVF) od 18. avgusta 2005. godine. Istim je odobreno korištenje slobodnih novčanih sredstava iz japanskih grantova, kojim su plasirana tri kredita u protuvrijednosti 8.100 hiljada KM.

U 2017. godini nije bilo izmjena koje bi zahtjevale zaključivanje novih aneksa Ugovora o upravljanju sredstvima Japanskog granta namijenjenim Federaciji Bosne i Hercegovine (PVF). Povučena su dodatna, raspoloživa sredstva iz protuvrijednosnog fonda iz kojih su plasirani krediti komitentima protuvrijednosti od 4.750 hiljada KM.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Depoziti po viđenju:		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	38.662	38.124
U stranim valutama	37.262	31.070
	75.924	69.194
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	73.945	63.327
U stranim valutama	6.991	6.046
	80.936	69.373
	156.860	138.567
Oročeni depoziti:		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	20.067	20.596
U stranim valutama	41.481	41.794
	61.548	62.390
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	40.530	29.423
U stranim valutama	6.143	5.861
	46.673	35.284
	108.221	97.674
	265.081	236.241

Tokom godine kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	2017.	2016.
Depoziti po viđenju u KM i devizama	0,00% - 0,12%	0,00% - 0,13%
Kratkoročni depoziti	0,00% - 3,00%	0,3% - 2,45%
Dugoročni depoziti	0,00% - 3,84%	1,2% - 5,5%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. REZERVISANJA

	Potencijalne i preuzete obaveze	Naknade zaposlenima	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na 1. januar 2016.	422	65	42	-	529
Efekti pripajanja (Napomena 29.)	128	474	3.430	44	4.076
(Otpuštanje) / priznata dodatna rezervisanja (Napomena 11.)	85	(412)	(31)	-	(358)
Smanjenje uslijed podmirenja	-	-	(1.382)	-	(1.382)
Stanje na 31. decembar 2016.	635	127	2.059	44	2.865
Otpuštanje rezervisanja (Napomena 11.)	(210)	-	(25)	(44)	(279)
Smanjenje uslijed podmirenja	-	-	(317)	-	(317)
Stanje na 31. decembar 2017.	425	127	1.717	-	2.269

Potencijalne obaveze (vanbilansna evidencija) na dan 31. decembra 2017. godine su bile kako sljede:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Činidbene garancije	10.855	14.188
Plative garancije	3.855	5.935
Neiskorišteni odobreni krediti	3.299	5.739
Garancije za nadmetanja	176	-
	18.185	25.862

27. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze po uplaćenim sredstvima za kredite i kartice	723	614
Obaveze po komisionim poslovima (Napomena 31.)	394	163
Obaveze za neraspoređene priive	367	791
Obaveze za isplatu penzija ostvarenih u inostranstvu	223	103
Obaveze prema dobavljačima	216	223
Prelazni računi za prinudnu naplatu	99	370
Obaveze za prilive komitentima	69	99
Obaveza poreza na dobit	5	19
Obaveze za neusaglašeno stanje bankomata	-	164
Obaveze po osnovu neisplaćenih penzija iz prethodnih perioda (1992. godina)	-	71
Ostale obaveze	422	673
	2.518	3.290

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. DIONIČKI KAPITAL

Dionički kapital Banke na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine je bio kako sljedi:

	31. decembar 2017.			31. decembar 2016.		
	'000 KM	Broj dionica	%	'000 KM	Broj dionica	%
Obične dionice:						
Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo	3.383	30.753	11,84%	3.383	30.752	11,84%
Pobjeda – Rudet d.d. Goražde	3.261	29.648	11,41%	2.806	25.509	9,82%
Hamid Pršeš	2.123	19.296	7,43%	2.148	19.526	7,52%
Halil Oković	1.798	16.341	6,29%	1.275	11.594	4,46%
Unis Fagas d.o.o. Sarajevo	1.788	16.257	6,26%	1.788	16.257	6,26%
Zijad Deljo	1.495	13.592	5,23%	1.420	12.907	4,97%
Hasan Đozo	1.290	11.728	4,51%	1.246	11.328	4,36%
Recep Ali Keydal	882	8.020	3,09%	-	-	-
AME doo Breza	849	7.721	2,97%	849	7.721	2,97%
Enisa Bekto	636	5.782	2,23%	-	-	-
Fond "Bošnjaci" Sarajevo	-	-	-	935	8.496	3,27%
Denge Yatirim Holding, Turska	-	-	-	882	8.020	3,09%
Ostali dioničari	11.073	100.664	38,74%	11.846	107.692	41,45%
	28.578	259.802	100,00%	28.578	259.802	100,00%
Povlaštene (prioritetne) dionice:						
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	1.364	12.400	16,12%	1.364	12.400	16,12%
Enver Pršeš	1.133	10.299	13,39%	1.133	10.299	13,39%
Hamid Pršeš	1.041	9.462	12,30%	1.041	9.462	12,30%
Zijad Deljo	967	8.790	11,43%	967	8.790	11,43%
Hasan Đozo	789	7.175	9,33%	789	7.175	9,32%
Halil Oković	663	6.029	7,84%	-	-	-
Ostali dioničari	2.506	22.781	29,59%	3.169	28.810	37,45%
	8.463	76.936	100,00%	8.463	76.936	100,00%
	37.041	336.738	100,00%	37.041	336.738	100,00%

Na dan 31. decembar 2017. i 2016. godine nominalna vrijednost svih dionica je 110 KM. Vlasnici povlaštenih dionica nemaju zagantovano pravo na dividendu. U slučaju isplate dividende, imaju prioriteto pravo naplate dividende u odnosu na vlasnike običnih dionica. Vlasnici povlaštenih dionica, takođe, u slučaju likvidacije, imaju pravo prečeg povrata kapitala u odnosu na vlasnike običnih dionica. Tokom 2016. godine, vlasnicima povlaštenih dionica isplaćena je dividenda u iznosu 2,20 KM po dionici - ukupno 169 hiljada KM.

Skupština Banke je na sjednicama održanim 21. aprila 2016. godine i 8. juna 2016. godine donijela odluku o isplati dividende na prioritete kumulativne dionice, prioritete nekumulativne dionice i redovne dionice u ukupnom iznosu od 943 hiljada KM i ista je isplaćena dana 21. aprila 2016. godine i 8. juna 2016. godine, po okončanju pregleda kvaliteta imovine, odnosno nakon knjiženja dodatnih zahtjeva za umanjnjem vrijednosti, odnosno regulatornim rezervama za kreditne gubitke.

S ciljem jačanja osnovnog kapitala Banke i usklađivanja kreditnih koncentracija sa utvrđenim limitima, BOR banka je poduzela aktivnosti konverzije prioritete kumulativnih dionica u redovne dionice. BOR banka je 22. jula 2016. godine zaprimila Obavijest Registra vrijednosnih o brisanju vrijednosnih papira – prioritete kumulativnih dionica i upisu novih vrijednosnih papira – redovne dionice. Nakon provedene konverzije (zamjene) prioritete u obične (upravljačke/redovne) dionice, broj dionica i dionički kapital BOR banke su ostali isti, odnosno dionički kapital u iznosu od 31.366.060 KM je raspoređen na 208.210 redovnih (običnih) dionica nominalne vrijednosti 110 KM po dionici i 76.936 prioritete nekumulativnih dionica nominalne vrijednosti 110 KM po dionici. Konverzijom dionica došlo je do povećanja osnovnog kapitala BOR banke za 2.881 hiljadu KM i smanjenja dopunskog kapitala u istom iznosu.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. POSLOVNE KOMBINACIJE SA PRIVREDNOM BANKOM SARAJEVO D.D. SARAJEVO

U januaru 2016. godine BOR banka d.d. Sarajevo uputila je pismo namjere Privrednoj banci Sarajevo d.d. Sarajevo za pripajanje sa polaznim osnovama. Nakon prihvatanja projekta pripajanja pokrenut je proces statusne promjene, a formirano je Koordinaciono tijelo za proces pripajanja.

Dana 7. juna 2016. godine Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine dala je prethodnu saglasnost za statusnu promjenu, te je 8. juna 2016. godine održana Skupština dioničara BOR banke i Skupština dioničara Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo na kojoj su dioničari donijeli istovjetne odluke o namjeravanoj reorganizaciji pripajanju Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo BOR banci d.d. Sarajevo i Plan reorganizacije „Elaborat o ekonomskoj opravdanosti pripajanja Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo BOR banci d.d. Sarajevo“.

Na osnovu zahtjeva Banke od 15. juna 2016. godine, Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine donijela je Rješenje br. 03/I-19-215/16 od 9. septembra 2016. godine kojim se odobrava statusna promjena pripajanja, a zatim 28. septembra 2016. godine i Dopunsko rješenje u istom predmetu kojim se odobrava sticanje vlastitih dionica u procesu pripajanja. Prilikom donošenja Dopunskog rješenja Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine je izostavila sačiniti i Registracijski list kao sastavni dio Rješenja, što je za posledicu imalo nemogućnost registracije statusne promjene kod nadležnog Općinskog suda.

Zbog stava Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine po pitanju vlastitih dionica koje je BOR banka imala u Privrednoj banci Sarajevo d.d. Sarajevo i dugotrajne procedure, a u cilju provođenja statusne promjene odlučeno je da Banka odustane od vlastitih dionica, nakon čega je Općinski sud u Sarajevu donio Rješenje broj: 065-0-Reg-16-004985 od 21. decembra 2016. godine kojim je upisana statusna promjena pripajanja i Rješenje broj: 065-0-Reg-16-004986 od 21. decembra 2016. godine kojim je Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo brisana iz sudskog registra radi pripajanja.

Po dobijanju Rješenja Općinskog suda u Sarajevu izvršene promjene upisane su kod Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine i kod Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine.

Na dan 30. septembra 2016. godine izvršeno je pripajanje Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo BOR banci d.d. Sarajevo. Metodom pripajanja, za koju su se opredjelile banke, od ukupnog kapitala ranije Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo u ishodu Banku su uključene sljedeće stavke kapitala:

- Povećanje dioničkog kapitala (primjenom omjera zamjene dionica) u iznosu od 5.675 hiljada KM,
- Ostale rezerve – ažia u iznosu od 6.125 hiljada KM,
- Rezerve za kreditne gubitke formirane iz dobiti 11 hiljada KM, i
- Gubitak na izvještajni datum 30. septembar 2016. u iznosu od 1.496 hiljada KM.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. POSLOVNE KOMBINACIJE SA PRIVREDNOM BANKOM SARAJEVO D.D. SARAJEVO (NASTAVAK)

Bilans stanja bivše Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo na dan 30. septembar 2016. godine može se prikazati kako slijedi:

	Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo
Gotovina i računi kod banaka	65.258
Obavezna rezerva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	13.457
Plasmani kod drugih banaka, neto	514
Kreditni datumi klijentima, neto	53.280
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	381
Ostala imovina i potraživanja, neto	1.009
Materijalna i nematerijalna imovina	17.820
Odgodena porezna imovina	16
	151.735
Dionički kapital	16.880
Dionička premija	6
Revalorizacione rezerve za nekretnine	7.643
Revalorizacione rezerve za ulaganja	(218)
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	11
Akumulirani gubici	(13.392)
Obaveze prema klijentima	126.729
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	3.371
Rezervisanja	4.076
Ostale obaveze	6.629
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE	151.735

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Sve transakcije navedene u nastavku obavljene su po komercijalnim i bankarskim uslovima

	2017.		2016.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Dioničari	284	224	343	235
Članovi Uprave i članovi njihovih porodica	9	-	10	3
Članovi Nadzornog odbora i članovi njihovih porodica	9	-	21	52
	302	224	374	290

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2017. godine, stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama obuhvataju:

	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Dioničari	8.538	14.918	4.606	9.059
Članovi Nadzornog odbora i članovi njihovih porodica	132	179	191	232
Članovi Uprave i članovi njihovih porodica	120	62	139	31
	8.790	15.159	4.936	9.322

Naknade Upravi i Nadzornom odboru

Naknade članovima Uprave i Nadzornog odbora tokom godine koji je završila 31. decembra 2017. bile su kako slijedi:

	2017.	2016.
Bruto plate članova Uprave	529	446
Ostale naknade članovima Uprave	11	36
Naknade članovima Nadzornog odbora	59	61
	599	543

31. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
PLASMANI		
Pravna lica	16.811	18.112
Fizička lica	921	947
Ukupno	17.732	19.059
OBAVEZE		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	16.160	17.673
Komisioni krediti pripojene PBS	1.387	962
Vlada Bosne i Hercegovine	500	500
Fond za izgradnju Kantona Sarajevo	79	87
Ukupno	18.126	19.222
Tekuće obaveze po osnovu komisionih poslova (Napomena 27.)	(394)	(163)

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

a) Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	<u>31. decembar 2017.</u>	<u>31. decembar 2016.</u>
Dug	302.129	285.580
Kapital	<u>55.225</u>	<u>54.834</u>
Omjer neto duga i kapitala	<u>5,47</u>	<u>5,21</u>

Dug je definisan kao obaveze prema finansijskim institucijama, obaveze prema Vladi FBiH i obaveze prema klijentima kao što je prezentirano u napomenama 23., 24. i 25. Kapital uključuje ukupni dionički kapital, dioničku premiju, ostale rezerve, revalorizacione rezerve i zadržanu dobit.

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtjevano informacije se podnose FBA kvartalno.

FBA zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12%. Nakon statusne promjene pripajanja bivše Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo, na snazi je nalog Regulatora za održavanje adekvatnosti kapitala na nivou od minimalno 14%.

Dana 30. maja 2015. godine FBA je donijela novu Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, na snazi za 2015. godinu. Prema ovoj odluci neto kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: redovne dionice i zadržana dobit koja je od strane dioničara Banke raspoređena, na neodređeno vrijeme, za pokrivanje budućih finansijskih neto gubitaka (ako ih bude), umanjeni za negativne revalorizovane rezerve i nematerijalnu imovinu; i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: povlaštene dionice i opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi (izračunate isključivo za regulatorno izvještavanje), uvećani za pozitivne revalorizovane rezerve.

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2017. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 15,8% (2016.: 15,29%).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

a) Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Redovne dionice	37.041	37.041
Dionička premija (ažio)	4.629	6.125
Zadržana dobit	6.172	3.640
Akumulirani gubitak	-	(1.496)
Negativne revalorizovane rezerve	-	(3)
Manje: Nematerijalna imovina	(277)	(478)
Ukupno Osnovni kapital	47.565	44.829
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Povlaštene dionice	-	-
Opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi	2.920	2.905
Neto dobit za tekuću godinu	-	-
Pozitivne revalorizacione rezerve	7.030	7.086
Ukupno Dopunski kapital	9.950	9.991
Umanjenja od kapitala		
Ulaganja koja prelaze 5% osnovnog kapitala	-	-
Nedostajuće regulatorne rezerve	(20.569)	(19.218)
	(20.569)	(19.218)
Neto kapital	36.946	35.602
Rizik ponderisane aktive (nerevidirano)	213.601	211.762
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	19.942	21.025
Ukupno ponderisani rizici	233.543	232.787
Adekvatnost kapitala (%)	15,82	15,29

Plan usklađenja kapitala

U četvrtom kvartalu 2017. godine FBA je objavila set novih regulatornih odluka koje treiraju i koncentracije kreditnog rizika. Regulatorni odnosno priznati kapital banke postaje osnov mjerenja što u slučaju Banke znači dodatna ograničenja, budući na značajno niži iznos priznatog kapitala u odnosu na osnovni po ranijoj regulativi.

Na dan 31. decembra 2017. godine Banka je usklađena sa svima ključnim regulatornim ograničenjima u pogledu kreditnih koncentracija.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

a) Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Plan usklađenja kapitala (nastavak)

Omjer fiksne aktive i osnovnog kapitala na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 67,7% što nije u skladu sa članom 94. Zakona o bankama koji nalaže da ukupno ulaganje Banke u osnovna sredstva ne može biti veće od 40% iznosa priznatog osnovnog kapitala Banke. Porast omjera je posljedica pripajanja bivše Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo. U skladu sa kontrolom izvršenja naloga izdatih od strane FBA (po rješenjima broj 04-3-1937-6/16 od 7. juna 2016. godine i 04-2-1937-9/16 od 3. augusta 2016. godine), Banka je sačinila Plan za otklanjanje neusklađenosti ulaganja u stalna sredstva u decembru 2017. godine. Banci je dat rok do kraja 2018. godine za uskladbu omjera fiksne aktive i osnovnog kapitala Banke u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Uprava ne očekuje da će do ostavljenog roka za usklađivanje ovo probijanje propisanog ograničenja imati negativnog efekta na poslovanje Banke.

b) Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. ovih izvještaja.

c) Kategorije finansijskih instrumenata

	<u>31. decembar 2017.</u>	<u>31. decembar 2016.</u>
Finansijska imovina		
Kreditni i potraživanja:	329.379	313.571
<i>Novac i novčani ekvivalenti (uključujući obaveznu rezervu kod CBBH)</i>	75.914	76.831
<i>Plasmani kod banaka</i>	37.011	33.306
<i>Kreditni dati klijentima, neto</i>	214.361	202.479
<i>Ostala potraživanja</i>	2.093	955
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	490	438
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	3.562	2.987
	<u>333.431</u>	<u>316.996</u>
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku:		
<i>Obaveze prema finansijskim institucijama</i>	906	13.856
<i>Obaveze prema Vladi FBiH</i>	36.142	35.483
<i>Obaveze prema klijentima</i>	265.081	236.241
<i>Ostale obaveze</i>	1.549	3.056
	<u>303.678</u>	<u>288.636</u>

d) Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija trezora u Banci pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

e) Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti, Banka je izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod tačke f i g).

Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

f) Upravljanje deviznim rizikom

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Banke denominiranih u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	KM	EUR	USD	CHF	KWD	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembar 2017.							
IMOVINA							
Novac i računi kod banaka	49.273	1.185	329	533	-	381	51.701
Obavezna rezerva kod CBBH	24.213	-	-	-	-	-	24.213
Plasmani kod drugih banaka	196	30.191	2.518	3.604	-	502	37.011
Kreditni dati klijentima, neto	144.769	68.184	542	-	866	-	214.361
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	393	-	-	-	-	97	490
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	2.590	972	-	-	-	-	3.562
Ostala potraživanja	953	20	1.120	-	-	-	2.093
Ukupno	222.387	100.552	4.509	4.137	866	980	333.431
OBAVEZE							
Obaveze prema finansijskim institucijama	-	906	-	-	-	-	906
Obaveze prema Vladi FBiH	36.142	-	-	-	-	-	36.142
Obaveze prema klijentima	158.434	97.421	4.397	4.030	-	799	265.081
Ostale obaveze	928	574	9	-	-	38	1.549
	195.504	98.901	4.406	4.030	-	837	303.678
Na dan 31. decembra 2016.							
Ukupna monetarna imovina	205.224	101.860	3.923	4.160	1.056	773	316.996
Ukupne monetarne obaveze	177.046	102.683	4.018	4.138	-	751	288.636

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka nije izložena deviznom riziku za EUR, jer je Konvertibilna marka fiksno vezana za EUR (1 EUR = 1,95583 KM). Značajnija izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD, CHF i KWD.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

f) Upravljanje deviznim rizikom (nastavak)

Analiza osjetljivosti strane valute (nastavak)

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD, CHF i KWD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na USD, CHF i KWD jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na USD, CHF i KWD, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	USD efekat		CHF efekat		KWD efekat	
	31. decembar 2017	31. decembar 2016	31. decembar 2017	31. decembar 2016	31. decembar 2017	31. decembar 2016
Dobit/ (gubitak)	10	8	11	2	87	116

g) Upravljanje rizikom kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i pozajmljuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Banka upravlja rizikom tako što održava odgovarajuću kombinaciju pozajmica sa fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama.

Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama za finansijske instrumente na datum izvještajnog perioda. Analiza je pripremljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, bruto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2017. bio bi umanjen / uvećan za 230 hiljada KM (2016.: uvećan / umanjen za 234 hiljada KM).

h) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kreditni rejtinzi klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Izuzev za navedeno u dole datoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Finansijska imovina

	Ukupna bruto knjigovodstve na vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Umanjenje na individualnoj osnovi	Umanjenje na grupnoj osnovi	Ukupna neto knjigovodstve na vrijednost
Na dan 31. decembar 2017.						
Novac i računi kod banaka	51.701	51.701	-	-	-	51.701
Obavezna rezerva kod CBBH	24.213	24.213	-	-	-	24.213
Plasmani kod drugih banaka	39.250	25.284	13.966	(2.000)	(239)	37.011
Dati krediti, neto	277.461	1.584	275.877	(55.312)	(7.788)	214.361
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	493	399	94	-	(3)	490
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca	3.580	2.689	891	-	(18)	3.562
Ostala potraživanja	2.600	1.746	854	(441)	(66)	2.093
	399.298	107.616	291.682	(57.753)	(8.114)	333.431
Na dan 31. decembar 2016.						
Novac i računi kod banaka	39.562	39.562	-	-	-	39.562
Obavezna rezerva kod CBBH	37.269	37.269	-	-	-	37.269
Plasmani kod drugih banaka	37.684	27.017	10.667	(4.250)	(128)	33.306
Dati krediti, neto	261.516	1.605	259.911	(52.222)	(6.815)	202.479
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	441	347	94	-	(3)	438
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca	2.987	2.987	-	-	-	2.987
Ostala potraživanja	1.621	480	1.141	(635)	(31)	955
	381.080	109.267	271.813	(57.107)	(6.977)	316.996

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali

	Izloženost kreditnom riziku		Procijenjena vrijednost kolaterala
	Neto izloženost	Nepovučeni kreditni / Garancije	
Na dan 31. decembar 2017.			
Novac i računi kod banaka	51.701	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	24.213	-	-
Plasmani kod drugih banaka	37.011	-	-
Dati krediti klijentima, neto	214.361	18.158	485.161
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	490	-	-
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	3.562	-	-
Ostala potraživanja	2.093	-	-
	333.431	18.158	485.161
Na dan 31. decembar 2016.			
Novac i računi kod banaka	39.562	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	37.269	-	-
Plasmani kod drugih banaka	33.306	-	-
Dati krediti klijentima, neto	202.479	25.862	520.190
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	438	-	-
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	2.987	-	-
Ostala potraživanja	955	-	-
	316.996	25.862	520.190

Procijenjena vrijednost kolaterala

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Imovina i pokretne nekretnine	464.012	506.658
Depoziti	2.991	2.226
Ostalo	18.158	11.306
Ukupno	485.161	520.190

Kašnjenja

	Bruto kreditni portfolio	Umanjenje vrijednosti	Nedospjelo	Do 30 dana	31 – 90 dana	91 – 180 dana	181 – 270 dana	preko 270 dana
31. decembar 2017.								
Pravna lica	235.529	59.523	151.196	1.389	4.554	1.018	712	76.660
Fizička lica	43.109	3.577	39.879	81	95	56	158	2.840
Ukupno	278.638	63.100	191.075	1.470	4.649	1.074	870	79.500
31. decembar 2016.								
Pravna lica	231.941	55.330	151.379	3.007	716	1.048	1.100	74.691
Fizička lica	30.829	3.707	27.815	118	64	39	78	2.715
Ukupno	262.770	59.037	179.194	3.125	780	1.087	1.178	77.406

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

i) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene.

Dospjeće finansijske imovine

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 6 mjeseca	7 mjeseci do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	115.921	173	22	3.756	-	119.872
Instrumenti fiksne kamatne stope	6,81%	36.108	30.850	31.047	91.471	52.033	241.509
Instrumenti varijabilne kamatne stope	8,47%	53.013	3.849	3.263	16.128	3.275	79.528
		205.042	34.872	34.332	111.355	55.308	440.909
31. decembar 2016.							
Bez kamata	-	708	-	-	-	438	1.146
Instrumenti fiksne kamatne stope	7,32%	33.562	22.255	27.129	70.152	44.558	197.656
Instrumenti varijabilne kamatne stope	8,40%	53.971	10.219	7.778	24.817	6.806	103.591
		88.241	32.474	34.907	94.969	51.802	302.393

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospjeće za finansijske obaveze

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 6 mjeseca	7 mjeseci do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	115.017	452	236	728	342	116.775
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,07%	40.639	15.324	22.700	33.952	35.715	148.330
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,35%	1.330	9.295	11.565	15.307	222	37.719
		156.986	25.071	34.501	49.987	36.279	302.824
31. decembar 2016.							
Bez kamata	-	91.969	323	115	292	-	92.699
Instrumenti fiksne kamatne stope	2,50%	27.902	11.750	4.868	27.102	35.559	107.181
Instrumenti varijabilne kamatne stope	2,30%	21.274	7.962	19.361	29.323	13.664	91.584
		141.145	20.035	24.344	56.717	49.223	291.464

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

33.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina /
finansijske obaveze

Tehnike vrednovanja i ulazni
podaci

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.	
1) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidjeti Napomenu 19.)	<p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo – 32 hiljada KM <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> JUBMES BANKA A.D. Beograd, Srbija – 97 hiljada KM <p>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Vlada Federacije BiH – 302 hiljada KM</p> <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini, ali kojima se ne trguje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Registar vrijednosnih papira FBiH d.d. Sarajevo – 59 hiljada KM BamCard d.d. Sarajevo – 3 hiljade KM 	<p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo – 32 hiljada KM <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> JUBMES BANKA A.D. Beograd, Srbija – 55 hiljada KM <p>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Vlada Federacije BiH – 292 hiljada KM</p> <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini, ali kojima se ne trguje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Registar vrijednosnih papira FBiH d.d. Sarajevo – 59 hiljada KM BamCard d.d. Sarajevo – 3 hiljade KM 	<p>Hijerarhija fer vrijednosti</p> <p style="text-align: right;">Nivo 1</p> <p style="text-align: right;">Nivo 2</p>
			<p>Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.</p> <p>Tehnika procjene diskontiranog novčanog toka, s obzirom na zadnju dostupnu stopu na vrijednosne papire u posjedu ili slične vlasničke vrijednosne papire prema stopi prinosa.</p>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

33.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u periode (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima, neto	214.361	281.630	202.479	263.039
- Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	3.562	3.562	2.987	2.987
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema klijentima i finansijskim institucijama	265.987	297.644	250.097	244.919

Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2017.

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2017.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	-	281.630	-	281.630
- Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	3.562	-	3.562
	-	285.192	-	285.192
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema klijentima, drugim bankama i finansijskim institucijama	-	297.644	-	297.644
	-	297.644	-	297.644

Fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza uključene gore u kategorije za Nivo 2 utvrđene su prema općeprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana. Kao diskontne stope korištene su prosječne ponderisane kamatne stope na nivou BiH, objavljene od strane CBBH, odvojeno za pravna i fizička lica.

34. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 13. marta 2018. godine:

Potpisali za i u ime Uprave:

Hamid Pršeš
Predsjednik Uprave

Bedina Jusičić-Musa
Član Uprave

